

Интервю на Пловдивския митрополит Николай за в-к „24 часа“

1. Ваше Високопреосвещенство, защо вие, възпитаникът на Московската духовна академия, архиереят, когото някои смятат за проводник на Руската църква у нас, отказахте да участвате в приема на делегацията, водена от Волоколамския митрополит Иларион?

– Предполагам няма да е лесно, но тези, които ме смятат за проводник на нечии интереси, ще трябва да приемат, че не съм. Намирам за изключително обидно български архиереи да бъдат набеждавани, че са проводници на интереси различни от интересите на Светата православна църква и православно изпълнение в България. Винаги в служението си съм се стремял по съвест да отстоявам православно ни вяра и да защитавам достойнството на Българската патриаршия. За жалост, поради насадени комплекси в част от обществото ни, това понякога се оказва доста самотно занимание.

2. Уместно ли е да се оказва прекалено уважение към руски митрополити в условията на скандала с Украинската църква?

– Уважение ние сме оказвали и оказваме на всеки архиерей от друга поместна православна църква, посетил България. В зависимост от контекста, обаче, понякога прекалената демонстрация на внимание може да бъде контрапродуктивна. Бих казал същото и на нашите събратя от други

поместни църкви. Прекаленото внимание, което те демонстративно оказват на някои български митрополити не прави услуга нито на тези митрополити, нито на БПЦ, нито на съответната друга църква. Политиката „разделяй и владей“ е имперска политика, която в църквата прави неприятно впечатление.

3. Смятате ли, че враждата между Руската и Украинската църква могат да се пренесат и в БПЦ?

- Където има любов не може да има вражда. Сред православните архиереи, а и сред православните народи може да има само и единствено дискусии за това как по-добре и в пълнота да се изпълнява Божията воля, за това, което е добро за църквата, но не и вражда.

4. Кое ви притеснява в този спор?

- Ще ви кажа направо. Притеснява ме това, че във въпросите за автокефалията започнаха да играят роля съображения от политически и геополитически характер, като грижата за спасението на душите и за порядъка в църквата сякаш остава на по-заден план. Ако Руската православна църква беше откликнала на възжеланията на православния народ в Украйна да има своя самостоятелна йерархия и беше дарувала автокефалия, сега щеше да е църква-майка и нямаше да водим този разговор. Раждането на дете е болезнено, но майката преодолява болката, защото се радва, че създава нов живот. И обича детето си. Същото е и когато една църква трябва да роди своя рожба – автокефална църква, когато има канонични основания за това. Може да е болезнено, но не може майката да не желае да роди детето, което е тръгнало да се отделя от тялото ѝ и и да не го обича. То винаги ще е нейно дете и ще ѝ е признателно. Нима е толкова трудно да се разбере това?

5. Как ще коментирате реакцията на четиримата митрополити Гавриил, Йоан, Серафим и Даниил срещу вашето отворено писмо?

- Не мога да коментирам. Уважавам тяхното мнение и изразените от тях съображения. Смятам, че е за доброто на църквата някои разговори да се случват и да се провеждат в по-широк, отколкото в по-тесен кръг. Надявам се, че това не е грях.

6. По думите им писмото ви е предизвикало смущение и недоумение сред църковното общество у нас. Съгласен ли сте с тях?

- Ако те така смятат, значи имат някакви основания, които ще обсъдим заедно. Ако има смущение ще направим необходимото, за да го преодолеем. Но недоумение едва ли. Църковният народ знае за какво става дума.

7. Пак според четиримата митрополити при възникване на неясноти и недоумения мястото, където се разглеждат тези въпроси е Светият синод.

- Въпроси, като този за автокефалията на църквата в Украйна не можем да затворим зад стените на Светия Синод, дори и да искаме. Светият Синод ще вземе решение по този и други подобни въпроси, спазвайки правилата на Светата Православна Църква, но дискусиата преди това няма как да бъде ограничавана. Тя си върви сред православния народ и е по-добре да участваме активно в нея и дори да я насърчаваме, за да чуем мнението на народа, а и той да чуе мнението на архиереите си. Не забравяйте, че зад въпроса за автокефалията на църквата в Украйна стои въпросът за статута на църквата в Северна Македония. Както се реши първият, така ще се реши и вторият.

8. Смятате ли за уместно общуването с отворени писма между представители на висшия клир?

- Моето писмо не е прецедент. Мои събратя вече се изказваха публично по т.нар. „украински въпрос“. Например през октомври 2018 г. Високопреосвещените митрополити Ловчански, Варнеско-Великопреславски и Видински публикуваха свое изявление, в което порицаха действията на Вселенския патриарх по отношение на Украйна и подкрепиха позицията на Руската църква. Това беше публично обяснение на техен отрицателен вот във връзка с решението на Светия Синод въпросът да бъде обсъден задълбочено от нарочно създадена за целта комисия. През март тази година Видинският митрополит Даниил публикува открито писмо до Светия Синод, в което ни призоваваше да подкрепим позицията на Руската църква. Пак той през юни изпрати писмо до десетки митрополити в целия православен свят, през главата на Светия Синод, отново в подкрепа на руската позиция. Аз, за разлика от тях, в моето обяснение не заемам страна. Просто казах, че трябва да браним достойнството на Българската патриаршия и да се пазим да не създаваме впечатление, че сме „филиал“ на други поместни църкви, на каквито обвинения се наслушахме достатъчно.

По принцип, публичното обсъждане на значими за църквата въпроси е полезно и желателно. Трябва да знаете, че свободата на изразяване на

мнения не е достижение на модерната демокрация, а е отколешен принцип в Православната църква. Дискусиите в нея доказват, че тя е жива църква. Колкото до „украинският въпрос“, Светият Синод ще се произнесе когато му дойде времето и аз вярвам, че решението ще бъде канонично издържано и достойно. И няма да е взето по ничие внушение, освен по внушението на Светия Дух.

bg-patriarshia.bg